

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3076/2021. (III. 4.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Bfv.III.560/2019/15. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Borsai Nelly ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján a Kúria Bfv.III.560/2019/15. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az első fokon eljáró bíróságnál.
- [2] A Fővárosi Törvényszék 2016. március 31-én kelt 15.B.1801/2014/275. számú ítéletével az indítványozót mint II. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki egy rendbeli társtettesként, folytatólagosan elkövetett csalás bűntettében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 373. § (2) bekezdés *ba*) és *bc*) pont, (6) bekezdés *b*) pont], egy rendbeli felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás bűntettében [Btk. 342. § (1) bekezdés *b*) pont], egy rendbeli felbujtóként elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében (Btk. 345. §), és 63 rendbeli vesztegetés bűntettében [Btk. 291. § (1), (2) bekezdés *b*) pont]. Ezért az indítványozót halmazati büntetésül 5 év szabadságvesztésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. Az indítványozóval szemben 21,6 millió Ft összegben vagyonekkobzást rendelt el.
- [3] A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2017. október 24-én jogerős 2.Bf.54/2017/73. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet az indítványozó tekintetében annyiban változtatta meg, hogy a terhére rótt korrupciós bűncselekmény megnevezése helyesen vesztegetés elfogadásának büntette [Btk. 291. § (1) bekezdés, (2) bekezdés *b*) pont első és második fordulat].
- [4] A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Bf.54/2017/73. számú másodfokú ítélete ellen a III. és IV. rendű terhelt tekintetében – az ellenük társtettesként elkövetett vesztegetés büntette miatt folyamatban lévő büntető-eljárás megszüntetése folytán – megnyílt a harmadfokú eljárás lehetősége [a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: régi Be.) 386. § (1) bekezdés *c*) pont második fordulat]. A III. és IV. rendű terhelt ennek következtében másodfellebbezést terjesztett elő, amelynek alapján a harmadfokon eljáró Kúria 2018. április 24-én kelt Bhar.I.199/2018/12. számú végzésében a másodfokú ítéletnek a III. és IV. rendű terheltekre vonatkozó részét hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárásra utasította. Az új eljárásban a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2019. január 9-én kelt 5.Bf.156/2018/30. számú ítéletében a III. és IV. rendű terhelt tekintetében a csalás bűntettének elkövetési magatartását társtettesről részesre változtatta és a két terhelt büntetését enyhítette.
- [5] Az indítványozó ezzel az eljárással párhuzamosan, a vele szemben jogerőssé vált, 2.Bf.54/2017/73. számú másodfokú ítélet ellen a Kúriához felülvizsgálati indítványt nyújtott be. A Kúria 2019. december 16-án kelt Bfv. III.560/2019/15. számú végzésével az első- és ezen másodfokú ítéletet az indítványozó tekintetében hatályában fenntartotta.
- [6] Az indítványozó 2020. február 19-én az Abtv. 27. §-a alapján az első fokon eljáró bíróságnál jogi képviselője útján alkotmányjogi panaszt, majd 2020. október 7-én indítvány-kiegészítést (a továbbiakban együttesen: alkotmányjogi panasz) nyújtott be a Kúria Bfv.III.560/2019/15. számú végzése ellen, amelyben az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésben foglalt jogai megsértését állította.
- [7] 2. Az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy az indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panaszok befogadhatóságára vonatkozó kritériumoknak.
- [8] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani az ügyben első fokon eljáró bírósághoz címezve.

Az indítványozó jogi képviselője a Kúria támadott végzését 2020. január 13-án vette át, és az Abtv. 27. §-a szerinti panaszt 2020. február 19-én – határidőben – nyújtotta be az elsőfokú bírósághoz.

- [9] A panasz eleget tesz az Abtv. 52. § (1), illetve (1b) bekezdésében foglalt, a határozott kérelemre vonatkozó követelményeknek. Az indítvány tartalmazza az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést (az Abtv. 27. §), a támadott bírósági határozatok megjelölését (a Fővárosi Törvényszék 15.B.1801/2014/275. számú, a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Bf.54/2017/73. számú ítéletei, a Kúria Bfv.III.560/2019/15. számú végzése), az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését [az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés], valamint indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntések miatt ellentétesek az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel. Az indítvány kifejezett kérelmet tartalmaz továbbá abban a tekintetben, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a támadott bírósági határozatok alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azokat. Az Alkotmánybíróság rögzítette továbbá, hogy az indítványozó, mint az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló büntetőeljárás terheltje, értelemszerűen jogosultnak és érintettnek minősül, és a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette.
- [10] 3. Az Abtv. 29. §-a alapján az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [11] Az indítványozó álláspontja szerint az eljáró bíróságok megsértették az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből levezetett bírói indokolási kötelezettséget. Az indítványozó szerint bűncselekményét nem társtettesként, hanem részesként követte el, és ezt a másodfokú ítélet ellen másodfellebbezés alapján lefolytatott másik eljárásban a III. és IV. rendű terhelt tekintetében a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2019. január 9-én kelt 5.Bf.156/2018/30. számú ítéletében foglaltak alátámasztják. Az indítványozó álláspontja szerint a vagyonek elrendeléséhez a terhelt gazdagodásának a mértékét összegszerűen „bírói bizonyossággal” meg kell állapítani. Véleménye szerint ezeket a kérdéseket a bíróságok nem indokolták megfelelően.
- [12] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a rendes bíróságoktól eltérően nem a felülbírálatra alkalmasság szempontjából vizsgálja a bíróságok indokolási kötelezettségének teljesítését, és tartózkodik attól, hogy jogági dogmatikához tartozó kérdések helyállóságáról, illetve törvényességéről, avagy kizárólag törvényértelmezési problémáról állást foglaljon {3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]}. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság nem vizsgálja azt sem, hogy az indokolásban megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, mint ahogy azt sem vizsgálja, hogy a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e az eljárásban beszerzett bizonyítékokat és előadott érveket, vagy a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás megalapozott-e. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése, és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat {3237/2012. (IX. 28.) AB végzés; 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]}. A bíróságok indokolási kötelezettségéből továbbá nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {30/2014. (IX. 30.) AB határozatban, Indokolás [89]}.
- [13] A Fővárosi Törvényszék (támadott ítélete 291. oldal 1. bekezdés), a Fővárosi Ítéltábla (támadott ítélet 31. oldal 2. bekezdés) egyaránt kitért az indítványozó által kifogásolt – társtettesként történő elkövetést megalapozó – indokokra. Az indítványozóval szemben alkalmazott vagyonek elrendelést megalapozó indokokat a bíróságok szintén rögzítették (lásd a Fővárosi Törvényszék ítélete 300. oldal 2. bekezdés, a Fővárosi Ítéltábla ítélete 44. oldal 6. bekezdés).
- [14] A Kúria a támadott felülvizsgálati végzésében rögzítette az indítványozó érvelésének azon részét, amelyben a III. és IV. rendű terhelt tekintetében lefolytatott új eljárásra hivatkozik (támadott végzés, Indokolás [7]). Az indítványozó érvelése szerint a megismételt eljárásban a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság által 2019. január 9-én, a III. és IV. rendű terhelt tekintetében hozott 5.Bf.156/2018/30. számú ítélet más megvilágításba helyezi cselekvőségét és ennek alapján a társtettesi elkövetés részesként történő elkövetésre módosítását tartotta indokoltnak, mivel ő sem volt a hitelkérelmek elbírálása során döntésre jogosult személy.
- [15] A Kúria mindezen körülmények ismeretében rögzítette, hogy az indítványozó cselekvősége nem részesként, hanem társtettesként történő elkövetésnek minősül. Ezen álláspontját alátámasztó tényállási elemeket is megjelölte és jogi érveit is kifejtette (támadott végzés, Indokolás [20]–[30]). Annak mérlegelése és eldöntése, hogy

a konkrét ügy tényállása alapján milyen bűncselekmény valósult meg és abban az elkövetők milyen elkövetői alakzatban vettek részt, nem alkotmányossági kérdés.

- [16] Az Alkotmánybíróság rögzíti, hogy amennyiben a bíróságok között véleményeltérés van, annak eldöntése sem az Alkotmánybíróság feladata. A bírósági joggyakorlat egységének biztosítása ugyanis nem az Alkotmánybíróság, hanem a bíróságok, kiemelten pedig a Kúria feladata [Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdés] ezt az Alkotmánybíróság a jogbiztonságra és az alapjogokra figyelemmel sem vonhatja magához. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga, sem a diszkrimináció tilalma nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti „szuperbíróság” szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el [3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]].
- [17] Az Alkotmánybíróság mindezek alapján rögzítette, hogy az indítványozó a tisztességes eljáráshoz való jogból levezetett bírói indokolási kötelezettségen keresztül a vele szemben hozott bírói döntés törvényességi és nem alkotmányossági kritikáját fogalmazta meg. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az alkotmányjogi panaszban rögzített érvek nem alkalmasak arra, hogy a bírói döntés érdemére kiható alaptörvény-ellenesség kételyét felvessék vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést megalapozzanak.
- [18] 4. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság – az Abtv. 56. § (2)–(3) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1)–(2) bekezdései alapján eljárva – az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2021. február 16.

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Sulyok Tamás
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/550/2020.

